

Харківський університет міського господарства імені О.М. Бекетова

Кафедра Міського будівництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

/ Декан містобудівельного факультету

(Рищенко Т.Д.)

(ПІБ)

2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЛАНУВАННЯ МІСТ І ТРАНСПОРТ

Галузь знань 0601 – " Будівництво та архітектура "

Напрямок підготовки 6.060101 Будівництво

Професійне спрямування: Міське будівництво та господарство ,
Технічне обслуговування, ремонт та реконструкція будівель

Факультет: Містобудівельний

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма **Планування міст і транспорт** для студентів за напрямом підготовки 6.060101 Будівництво. Професійне спрямування: Міське будівництво та господарство, Технічне обслуговування, ремонт та реконструкція будівель.

Розробник: Безлюбченко О.С. доцент, к.т.н.

(підпис)

Робочу програму **Планування міст і транспорт** схвалено на засіданні
випускової кафедри Міського будівництва
Протокол від 29.08.2014 року № 1

Завідувач кафедри

(яка не є випусковою)

(підпис)

(проф. Семенов В.Т.)

(прізвище та ініціали)

Методист НМВ

(підпис)

(

(ПБ)

“ 12 ” 11 2014р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова , 2014 рік

© Безлюбченко О.С. , 2014 рік

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0601 Будівництво та архітектура	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.060101 Будівництво		
Модулів – 2	Професійне спрямування: Міське будівництво та господарство , Технічне обслуговування, ремонт та реконструкція будівель	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2,6		Семестр	
Загальна кількість годин - 108		4-й	5-й
		Лекції	
		32 год.	4 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання - Кур «Генеральний план міста»		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Практичні, семінарські
	32 год.		6 год.
	Лабораторні		
	-		-
	Самостійна робота		
	44 год.		98 год.
	Індивідуальні завдання:		
36год.	36год.		
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 64/44-145%

для заочної форми навчання – 10/98- 10%

2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - вивчення дисципліни це засвоєння основ проектування житлових районів міста, виробничої зони, вулично-магістральної мережі, ландшафтно-рекреаційної зони, інфраструктури міста

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Концепцію урбанізації;
- Форми розвитку плану міста
- Проблеми і принципи формування міського середовища;
- Планувальну структуру, функціональну організацію сельбищної території;
- Планувальні схеми вуличної мережі міста, організацію транспортного руху в місті, житловому районі, мікрорайоні;

вміти:

- застосовувати теоретичні знання при проектуванні генерального плану мікрорайону,
- проводити необхідні розрахунки по визначенню перспективної чисельності населення, необхідного житлового фонду, установ обслуговування,
- враховувати природно-кліматичні фактори в містобудівному проектуванні,
- визначати техніко-економічні показники.

мати компетентності:

- здатність до виконання проекту генерального плану міста;
- здатністю до впровадження розроблених технічних рішень і проектів;
- здатністю до підготовки вихідних даних для складання планів і ТЕП;
- здатністю до використання нормативно-технічної документації щодо природно-кліматичні фактори в містобудівному проектуванні;
- готовністю до проектування при вишукуваннях об'єктів будівництва і вивчення природних ресурсів.

3 Програма навчальної дисципліни

Планування міст і транспорт

ЗМ1 Основи планування міст

Основні етапи розвитку містобудування, проблеми і перспективи розвитку міст

Тема 1.1. Вступ. Профілююче значення курсу, його особливості та зв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 1.2. Розвиток міст в різні історичні епохи

Тема 1.3. Визначення поняття розселення.

Закономірності розвитку міст. Види та форми розселення. Міське та сільське розселення. Принципи систем групового розселення та вибір оптимального варіанту розселення. Визначення перспектив розвитку міст. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку міст. Транспортна інфраструктур міста.

Тема 1.4. Типологія та класифікація населених міст.

Визначення перспектив розвитку міста. Види населених міст та їх класифікація: за чисельністю населення; адміністративно-політичним значенням; за народногосподарським профілем.

Розрахунок чисельності населення. Містоутворюючі та обслуговуючі фактори. Залежність планувальної структури міста від чисельності населення.

Тема 1.5. Планувальна структура сучасного міста.

Функціональна організація міської території. Планувальна структура сучасного міста та її значення. Функціональне зонування міських територій: сельбищна, промислова, комунально-складська, зовнішнього транспорту, міського центру, відпочинку. Коротка характеристика кожної зони та їх взаємна ув'язка. Форми планів міст: компактна, лінійна та інші.

Тема 1.6. Сельбищна територія міста.

Загальні відомості про сельбищну зону: склад, розмір, значення, розміщення в місті. Загальні поняття про між-магістральну територію (ММТ), планувальний район, житловий район, мікрорайон, квартал. Визначення меж, розмірів. Планувальна структура сельбищної зони малого, середнього, значного, великого міста.

Тема 1.7. Виробнича зона міста.

Значення промисловості при формуванні плану міста. Загальні відомості про промислову зону: класифікація за шкідливістю підприємств, розміщення їх в місті, санітарно-захисні зони. Взаємне розміщення промислових та сельбищних територій. Комунально-складська зона,

Тема 1.8. Ландшафтно-рекреаційна зона Система озеленення території міста.

Класифікація зелених насаджень. Благоустрій територій житлових районів та мікрорайонів

ЗМ 2 Транспорт

Зовнішній та міський транспорт

Тема 2.1. Зона зовнішнього транспорту.

Залізничний, автомобільний, повітряний та водний транспорт. Загальні відомості. Значення транспорту в плануванні та забудові міста. Залізничний транспорт, його особливості та вплив на планування міста: залізничні станції та вокзали, розміщення та типи вокзалів; санітарні вимоги до залізниці, яка розташована в місті.

Автотранспорт. Основні вимоги до його розміщення, планувальні рішення автовокзалів, станцій технічного обслуговування.

Повітряний транспорт. Загальні відомості, особливості розміщення повітряного транспорту. Класифікація аеропортів, вимоги до їх розміщення. Елементи аеропорту, зв'язок з містом, архітектурні рішення.

Морські та річкові порти, їх класифікація, розміщення та вплив на планування міста, санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення портів.

Тема 2.2. Міський транспорт та вулично - дорожня мережа міста.

Загальні відомості про міський транспорт, його значення, провізна спроможність. Класифікація пасажирського транспорту, пасажиропотоки,

зупинки, основні вимоги до планування вулично-дорожньої мережі. Елементи вулично-дорожньої мережі

4 Структура навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни (теми, підтеми)	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	л	Пр	Ср	усього	л	Пр	Ср
ЗМ 1 Основи планування міст								
Тема 1.1	4	2	2		8,5	0,5	2	6
Тема 1. 2	8	4	4		7.5	0.5	1	6
Тема 1.3	6	2	4		7.5	0.5	1	6
Тема 1.4	4	2	2		7.5	0.5	1	6
Тема 1. 5	6	2	4		7.5	0.5	1	6
Тема 1.6.	8	4	4		6.5	0.5		6
Тема 1.7	8	4	4		6.5	0.5		6
Тема 1.8	6	2	4		6.5	0.5		6
ЗМ 2 Транспорт								
Тема 2.1	10	4	2	4	7			7
Тема 2.2	12	6	2	4	7			7
Усього годин	72	32	32	8	72	4	6	62
Інд. завдання - Курсова робота	36			36	36			36
Усього годин	108	32	32	44	108	4	6	98

5 Теми практичних занять

№	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денне навчання	Заочне навчання
	ЗМ 1 Основи планування міст	22	4
1.	Аналіз впливу рельєфу території на вибір планувальних зон міста	4	0,5
2.	Розрахунки населення міста та сельбищної зони	4	0.5

3.	Визначення планувальних обмежень для вибору виробничої та сільбищної територій міста	4	1
4.	Основні планувальні прийоми формування нового міста	4	1
5.	Сільбищна зона. Критерії розміщення загальноміського центру міста та розрахунок його території	4	1
6.	Поточний контроль (тестування)	2	
	ЗМ 2 Транспорт	10	2
7.	Розташування споруд зовнішнього транспорту	6	1
8.	Схеми дорожньо-вуличної мережі міста Поточний контроль (тестування)	4	1
Всього		32 годин	6 годин

6 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вивчення окремих теоретичних питань за означеними темами	8	60
2	Розробка курсової роботи	36	36
	Разом	44	96

Самостійна робота (Ср) складається з роботи над підручниками по тематичним питанням та виконанню КуР, супроводжується консультаціями лектора та викладачів, що поводять практичні заняття та КуР.

Індивідуальне завдання

Курсова робота «Генеральний план міста» - 36 години, складається з графічної частини і пояснювальної записки. Обсяг графічної частини - аркуш ватману формату А1 і аркуш кальки або ватману формату А3 з аналізом придатності території для будівництва у М 1:20000. Графічна частина завдання - топографічна схема місцевості.

Виконання курсової роботи сприяє закріпленню знань, одержаних студентами при вивченні курсу на лекціях та практичних заняттях. При розробці генерального плану міста студенти здобувають практичні навички врахування факторів, що впливають на вибір території для розташування тих чи інших функціональних зон, знайомляться з основними елементами міста, раціональними та оптимальними рішеннями планувальної структури міста, його зонінгом, розраховують техніко-економічні показники, що стосуються оцінки ефективності планувальних рішень і т. ін.

Основою для виконання є одержане студентом завдання. Воно складається з текстової і графічної частин. Текстова частина містить в собі наступні данні: район розміщення міста, перелік промислових підприємств, установ та інших містоутворюючих об'єктів, розмір їх території, кількість працюючих, відсоток містоутворюючої групи серед загальної кількості жителів міста на першу чергу будівництва й на розрахунковий період, клас підприємств згідно з санітарною класифікацією, поверховість забудови.

Послідовність виконання роботи :

- а) знайомство з текстовою частиною завдання і копіювання топографічної схеми;
- б) аналіз території згідно з умовами її придатності для розміщення тих чи інших функціональних зон;
- в) визначення розміру території міста і його основних елементів, розрахунок попереднього балансу території;
- г) розробка ескізів схеми планувальної структури міста
- д) затвердження схеми викладачем;
- є) оформлення графічної частини та пояснювальної записки;
- ж) розрахунок проектного балансу території;
- з) захист виконаної роботи.

7 Методи навчання

- **Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний.**
- Студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник в "готовому" виді.
- Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (репродукція - відтворення)

- Застосування вивченого на основі зразка або правила.
- Діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписаннями, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях.
- Організовується діяльність студентів за кількарізним відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні вправи, практичні роботи, програмований контроль, різні форми самоконтролю.

8 Методи контролю

Засоби і форми поточного контролю - Контрольні роботи. Тестування. Практична перевірка умінь і навичок, захист курсової роботи, підсумковий контроль (екзамен) та ін.

9 Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна атестація та самостійна робота		Інд. завдання КуР	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума%
ЗМ 1	ЗМ 2			
T1- T8	T9- T10			
30	20	20	30	100

Хід виконання курсової роботи		Оформлення та захист курсової роботи			Сума
Розділ 1	Розділ 2	Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист проекту (роботи)	
30	30	10	20	10	100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до курсової роботи "ПЛАНУВАННЯ МІСТА НА 100-150 ТИС. ЖИТЕЛІВ." Харків: ХДАМГ, 2005.- 42с. доц. Т.В. Жидкова, доц. О.С. Безлюбченко
2. Методичні вказівки "ПЛАНУВАННЯ МІСТА" до практичних занять, самостійної та курсової (розрахунково-графічної) роботи з дисципліни «Планування міст і транспорт» (для студентів денної і заочної форми

навчання, за напрямком - 6.060101 «Будівництво») Безлюбченко О.С., Жидкова Т.В. Харків: ХНАМГ, 2008.

3. Робочий зошит для практичних занять та курсової (розрахунково-графічної) роботи з дисципліни «Планування міст і транспорт» (для студентів денної і заочної форми навчання, за напрямком - 6.060101 «Будівництво») Жидкова Т.В. Харків: ХНАМГ, 2008.

10 Рекомендована література **Базова**

1. Урбаністика: Навчальний посібник/ О.С. Безлюбченко О.В. Завальний. – Харків: ХДАМГ, 2013. – 244 с.
2. Планування міст і транспорт: Навч. посібник/О. С. Безлюбченко, С. М. Гордієнко, О. В. Завальний. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 161 с.
3. Планування та благоустрій міст: Навч. посібник/О. С. Безлюбченко, Т. О. Черноносова, О. В. Завальний. / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 191 с.

Допоміжна

1. Посацький Б. С. «Основи урбаністики» II частина. Розпланування та забудова міст. – Львів, 2001
2. Містобудування (Довідник проектувальника), за загальною редакцією Панченко Т.Ф. Укрархбудінформ, - К., 2001.
3. ДБН 360 – 92 «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень».
4. ДБН А.2.2-3-2012 "Состав, порядок разработки, согласования и утверждения проектной документации для строительства".

11 Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>